

Чим п'єса особлива?

Тижень 6 “Захисникам України — слава!”, урок 26

Уривок із п'єси Олександра Олеся “Микита Кожум'яка”. Звертання (повторення).
Що таке п'єса. Знайомство з автором

Обладнання і матеріали

- підручник “Українська мова та читання” (автор Г. Остапенко), с. 46–47;
- “Тренажер із правопису”, с. 19;
- слайд “Джура”;
- роздруківка “Веселка вражень”.

УВЕДЕННЯ В ТЕМУ

1. Привітання-налаштування. Діагностична вправа “Чотири кути”.

Подивіться у вікно. Який ясний і спокійний ранок! Яка чудова сьогодні погода! І від цього в мене гарний настрій. А який настрій у вас? У чотирьох кутах класу — аркуші паперу різних кольорів: червоний колір — хвилювання, синій — спокій, зелений — єдність зі світом, жовтий — радість. Зробіть свій вибір, займіть місце в одному з кутів. Сподіваюся, що радісний настрій збережеться у вас до кінця уроку, а в декого зміниться на краще.

2. Уведення в тему. Виконання завдання № 1, с. 46.

Діти, сьогодні ми починаємо нову тему “Захисникам України — слава”. Але на початку зупинимося на слові “захисники”. Захисник — це хто? *(Діти пропонують свої відповіді.)*

Знайдемо значення цього слова у тлумачному словнику. Отже, захисник — це той, хто захищає, обороняє, охороняє кого-, що-небудь від нападу, замаху, удару, ворожих, небезпечних дій.

Подумайте, чи доводилося вам колись захищати когось або щось? Хочу запропонувати вам такі теми, які, можливо, торкалися вашого життя:

- Захист тварин
- Захист довкілля
- Захист слабшого
- Захист своєї думки

3. Розподіліть спільнокореневі слова за частинами мови. Слова записані на дошці, але два з них не є спільнокореневими.

Захисник, герой, захищати, підзахисний, незахищений, захист, визволитель.

Іменник	Прикметник	Дієслово

- Що таке спільнокореневі слова?
- Які слова не є спільнокореневими? Доведіть свою думку.

РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ

1. Підготовча робота перед читанням тексту. Читання складних слів, визначення наголосу.

П'єса, Кожум'яка, князівна, окатий, воєвода, бенкетувати, джура.

- Оскільки в картині першій одним із персонажів є джура, зазирнемо у тлумачний словник і знайдемо значення цього слова (слайд "[Джура](#)").
- Прочитайте назву п'єси. Чи знаєте ви щось про Микиту Кожум'яку? Про що може розповісти прізвище Кожум'яка?

Кожум'яка — майстер, що виготовляв сирицю — сировину для виробів зі шкіри.

Микита Кожум'яка — образ народного богатиря, який подолав змія.

2. Завдання № 2, с. 46. Читання п'єси самостійно (мовчки або пошепки). Виразне читання п'єси за ролями

- Чим відрізняється п'єса від казки? Що ви помітили?
- Прочитайте правило від Мовозна. Чи все зрозуміло?

Запитання після читання правила

- Як називається п'єса, з якою ми працюємо?
- Прочитайте ремарку до картини першої.
- Як називаються розділи у п'єсі?
- Зачитайте одну репліку персонажа, якого тобі хотілося б зіграти.

3. Завдання № 3, 4, с. 47.

Джура — джура

Звертання — це слово або сполучення слів, що називає того, до кого звертаються. Під час вимови звертання виділяється паузами, а на письмі — комами або знаком оклику.

Українською мовою звертаються до дівчаток: Галинко, Іринко, Олечко, Оленко, Марійко, Наталочко, Світланко; до хлопчиків: Андрійку, Васильку, Михайлику, Петрику; до дорослих: Ларисо Володимирівно, Тамаро Петрівно, Олександрє Леонідовичу, Світлано Михайлівно, Оксано Віталіївно, Даниле Андрійовичу.

Можна використати ці приклади перед виконанням завд. № 5, с. 47.

4. Завдання № 5, с. 47.

Перед написанням подумайте, з якого приводу ви хочете звернутися до друзів. Спробуйте написати 5 речень зі звертаннями на різні теми (прохання, пропозиція, запрошення тощо).

РОБОТА З ТРЕНАЖЕРОМ ІЗ ПРАВОПИСУ

1. Завдання № 1 на с. 19.

РЕФЛЕКСІЯ

Рефлексія настрою і емоційного стану. На аркуші намальована веселка.

- Оберіть колір і продовжте речення — поділіться враженнями про урок (роздруківка "[Веселка вражень](#)").

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Прочитати про Олександра Олеся — завдання № 7 на с. 47.

*Урок підготувала й провела **Ольга Коваленко**,
школа "Соняшник", м. Київ*